

# SLOVENSKI GOSPODAR

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtak in velja s poštno vred in v Mariboru s poštnim nakladnim na dom na celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za drugo izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravištvu Slovenskega Gospodarja v Mariboru. — List se dopolnjuje do odpovedi. — Deložniki „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list bres posebnih naročnin. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Kopčičeva cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravištvu Kopčičeva cesta št. 5, vprejema naročnine, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petstotice na enkrat 15 vin, za dvakrat 25 vin, za trikrat 35 vin. Za večkratno oglaso primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede jutraj. — Nezaprite reklamacije so poštno proste.

## Uravnava zemljiškega davka.

Predlog poslanca Piškega in tovarišev.

S postavama od 24. maja 1869, drž. zak. št. 88, in od 12. julija 1896, drž. zak. št. 121, se je izdelala za avstrijskega kmetovalca usodepolna uravnava zemljiškega davka. Skupni znesek zemljiškega davka znaša od l. 1896 okroglo 70 mil. kron, kateri se enakomerno razdeli v razmerju določenega čistega dobička davku podvrženih objektov na posamezna zemljišča, na kateri način izide potem po odbitku, v takozvanem finančnem načrtu k postavi od 25. avg. 1896, drž. zak. št. 220, osnovanih odpustov (15 % individualnega prorpisa davkov), plačilna davčna dolžnost.

Podlaga za odmero davkov tvori torej srednji čisti dobiček parcele, takozvani katastralni čisti dobiček, t. j. po odbitku vseh gospodarskih stroškov od takozvanega surpovega donosa preostali prebitok, kateri bi se mogel doznje doseči od obdelanih zemljišč.

Ustanovitev tega, ne samo za določanje zemljiškega davka, temveč tudi za odmerjenje dolžnosti premoženjskega prenosa, merodajnega čistega donosa se je izvršila po katastralni cenitvi, katera razpada v takozvano preceitv in razvrstitev.

Pri preceitvi zemljiškega donosa se je preiskal vzrok različenosti donosa zemljiških kosov v posameznih cenilnih okrajih — kateri se ujema po večini s političnimi okraji, na kar so se razdelile posamezne vrste obdelanih zemljišč v 8 razredov. Za vsak tak razred vsake vrste obdelanih zemljišč se je izvršil srednji čisti donos vsakega orala oziroma vsakega ha., in se je skupaj sestavil v enem posebnem ceniku, takozvanem razredovalnem ceniku. Razvrstitev je pa obstajala v uvrstitvi vsakega zemljiškega kosa v pristojni razred dotične vrste obdelanih zemljišč.

Ta na omajni način izišli čisti donos vsakega obdelanega kosa zemljišč je dal nato čisti donos vsake parcele oziraje se na površino zemljiškega kosa.

Ker pri ustanovitvi posameznih cenilnih postavkov, oziroma čistega donosa ni bila predpisana nobena posebna vrsta računanja in so bili dani cenilnim organom samo potrebni in negotovi pripo-

moški na razpolago, kakor tudi z ozirom na to, da so bile cenilne komisije popolnoma pod vplivom vlade, ne more l. 1869, ustanovljeni in l. 1896, samo deloma popravljeni katastralni čisti dobiček nikakor odgovarjati v resnici doseženemu čistemu dobičku.

Kar se tiče srednjega čistega dobička od zemljišč, se mora kot neovrgljiva resnica pribiti, da svoječasno kot podlaga odmere trajno odločeni čisti dobiček današnjim gospodarskim razmeram nikakor ne odgovarja, temveč da ne vrže zemljišče po odbitku skupnih gospodarskih stroškov ne samo nikakega čistega dobička, temveč da je gospodarstvo na malem ali srednjem kmečkem posestvu zvezano z gotovo zgubo. Kajti gospodarski stroški, kateri so bili leta 1869 dosti manjši, so danes vsled vedno naraščajočih plačilnih razmer pri gospodarskih delavcih tako narastli, da je v mnogih slučajih bolj za kmeta, če opusti gospodarstvo na svojem posestvu ter gre za navadnega delavca.

Pri tem najde dosti boljši kruh, nego isti, kateri je samo na dobiček svojega posestva navezan. Na drugi strani se mora omeniti, da so povprečne cene poljskih pridelkov vsled za poljedelstvo neugodno sklenjenih trgovskih pogodb pod polovico prvotne cene padle; ker se dalje naše današnje poljedelsko postavodajstvo na hipotekarna bremena, lego zemljišč in gospodarski način popolnoma nič ne ozira, je lahko umljivo, da kmečki stan sili vedno bolj in bolj na preustroitev zemljiških davkov.

V zadnjih desetletjih se je skrbelo za blagor vseh drugih stanov, samo za kmeta se ni nič storilo, temveč ga puščavla brez usmiljenja propadati pod pritiskom neznosne teže davkov.

Ali ne uvidi avstrijska vlada, da leze kmečki stan, kateri bi moral biti državi glavna podpora, v vedno večje dolgove, ker ni v stanu si pridobiti pri gospodarstvu svojega zemljišča za se in za svoje vsaj minimalnega živeža in je prisiljen delati za poplačilo gospodarskih stroškov in v poplačilo neopravičeno visoke zemljiščne dache leto na leto nove dolgove.

Da se bremena dolgov kmečkega stanu v zadnjih letih vedno večajo, je vendar statistično dokazano!

Ali je čudno, če kmet nad svojim gospodarskim položajem obupava, ko vidi, čeravno kot trpinčena

živina od 4. jutraj do pozne noči neprenehoma dela, da si pri tem komaj toliko pridela, da more sebe in svojo družino vsaj za silo preživeti.

In od takega poljedelca si država tirjati davke, katere poplača le s tem, da si nakoplje novih dolgov. Ni li to izsesavanje v skrajni stiski?!

Vlada bodi torej imela na vesti pogin kmečkega stanu, če ne uvede nemudoma na pravičnih načelih temeljujočo preosnovo zemljiških davkov.

Podpisani stavijo torej predlog:

Visoka zbornica naj sklene: Vlada se pozivlja, da predloži visoki zbornici načrt o uravnavi zemljiških davkov, v katerem tvori resnično doseženi čisti dobiček podlago pri odmerjanju davkov, ki se dalje ozira na hipotekarna bremena, lego zemljiških kosov, in na način gospodarjenja.

## Iz državnega zbora.

V proračunski razpravi je govoril v imenu Slovencev dr. Krek. Zahteval je, da bo uradništvo ne samo narodno, ampak tudi ljudstvu prijazno. Uradniki se morajo smatrati kot prijatelji in svetovalci ljudstva, ne pa kot njegovi zapovedovalci in nadlegovalci. Zahteval je tudi, da se uvažujejo kmečke težnje in se je potem izrekel za prijateljstvo s Hrvati. Izmed Hrvatov sta govorila dr. Laginja in dr. Ivčević. Največji utis v zbornici so naredili govori dr. Kreka, prof. Masaryka in baron Morseya. Prof. Masaryk je govoril v smislu svobodomislecev, baron Morsey pa v katoliškem smislu. V proračunski razpravi je prišlo večkrat do srditih spopadov med poslanci. Med govorom dr. Kreka je naredil celjski poslanec Markhl neki mejklic, ker se je dr. Krek zavzel za slovensko celjsko gimnazijo, a slišal jih je od dr. Korošca in dr. Benkoviča toliko gorkih, da jo je kmalu popihal in izginil. Ko je ptujski poslanec Malik govoril, zagovarjal je tudi „Stajerca.“ A dr. Korošec, dr. Benkovič, Rožkar in Pišek so z mejklic poskrbeli, da so poslanci dobili pravo mnenje o „Stajercu.“ Zanimivo je, da je Malik „Stajerca“ imenoval list, ki je v nemškem duhu za Slovence pisan. V ponedeljek dne 22. t. m. se je začel proračun sprejel z veliko večino.

## Podlistek.

### Boj z volkovi.

(Dogodba iz južnih Karpator, prosto poslovenil y.)

(Dalje.)

Zdaj sem bil v pravi zadregi. Videl sem, da z njim ne morem naprej; samega v vasi pustiti tudi ni kazalo. Kaj bi mi rekel pozneje? Dolgo časa nisem vedel, kaj naj bi storil. Zdaj se spomnim svoje žene doma. Obljubil sem ji bil, da zvečer gotovo prideva domu, naj bo le proti mraku večerja pripravljena; če me danes ne bo domu, v kakem strahu bo ona celo noč! Bila sva še le prvo leto poročena in takrat, veste, je vsaka ločitev bridka.

Naj velja kar hoče, grem pa sam domu, sem sklenil. Priporočim revnega Stojana krčmarju in pojaham dalje. Kako so mi ljudje prigovarjali, naj le ostanem, sedaj ni varno daleč samemu hoditi, mrak bo kmalo nastopil, pot je slaba in nevarnosti velike! Saj so komaj pred par dnevi napravili lov na volkove; ubili niso sicer nobenega.

Zverj so se umaknile višje v hribe in ravno včeraj napadlo je nekaj volkov dva popotnika, ki sta jim komaj zbežala v gorsko žago. Tako so me opominjali skrbni lilevi ljudje, pa pregovoriti me ni so mogli.

Saj sva včeraj ravno to pot prišla doli in nič sumljivega nisva zapazila. Tudi danes ne bo sile. V treh, k večjemu v štirih urah sem tako doma in naj bi si tudi upala kaka zver blizu, imam seboj dvocevko, ki mi ni še z lepa odrekla.

Tako sem odgovarjal ljudem in se res sam podal na pot brez posebnih skrbi.

Dobro uro že jezdim, nobenega človeka ne srečam, nič sumljivega ne opazim. Dospel sem na vrh

prvega hribovja. V dveh urah od tu sem že lahko doma.

Ko pridem do ozke steze, pustim konja, ki nese dva žaklja moke, naprej; kakor bo on hodil, bom jaz še lažje jahal. Ako me nič ne zadrži, si mislim, dospel bom še pred mrakom vrh strmine, od tam imam le še po planini, lepi prostorni poti, dobre pol ure do svoje kočje. Že sem v duhu gledal svojo dobro ženo, kako veselo me domu došlega pozdravlja.

Kar se spodtakne konj s tovorom ob korenino. Preden vidim, kaj je prav za prav, se konj zgrudi na tla in se zavali v grapo. Nisem vedel, kako mu je tako hitro zmanjkalo tal pod nogami; pozneje sem spoznal, da je tam voda prst odnesla in tu pa tam skopala globoke luknje. Ker je bilo čez dan gorko vreme, se je sneg tajal, sedaj je pa že malo zmrzovati začelo. Ko bi bil konju precej pomagal vstati, bi bil lahko vso nesrečo odvrnil, tako je pa ubogi konj čisto prestrašen začel kopati z nogami, spopadnil po malem ledu, in sedaj je v grabi z obema vrečama moke.

Ko pridem v dolino h konju, tresel se je po vsem životu, in ker sta žaklja zdrsnila z njega, prestrašil se je bolj in kar umiriti ga nisem mogel.

Le ker je gospodarjev glas poznal, me je toliko vbogal, da sem ga po ovinkih speljal na stezo in tam privezal h konju, katerega sem jahal. Sedaj pa me je čakalo v grapi še drugo delo. Vreči moke treba je bilo prinesiti tudi na stezo. Ko sem vse to opravil in privezal zopet konju na hrbet, sem še le opazil, da je nastal mrak. Celo uro mi je vzela nezgoda s konjem, in sedaj bo treba še bolj počasi in previdno jahati, ker konj je ostrašen in noč je bila razgrnila svoje krilo čez goro. Ni me pa vse to preveč oplašilo. Na vrhu smo kmalo, sem si mislil, po planini je dobra in prostorna pot, in mesec bo kmalu izšel. Torej le počasi naprej!

Na okrog bila je velika tišina; sem ter tje je malo veter potegnil, zamajal vejo, da se je oprostila snega in si potem zopet pomagala v svojo navadno lego. Le peketanje konjskih kopit je bilo čuti.

Toda kaj je to?

Prednji konj začel je prhati, trese se po vsem životu, divje pogleduje na stran in sedaj se kar ustavi. Tudi konj, ki sem ga jahal, je nemiren in tudi on obstane.

Poznal sem navado svojih konj. Kedar sta bila ostrašena, bilo je zastoj, jih z bičem priganjati. Stopim torej k prvemu konju in ga za udo peljem počasi dalje. Res sli smo naprej, a umirila se vendar nista.

Glej, kaj se tu na desno tako sveti? Kakor dva žareča oglja vidim pri bližnjem grmu, pa zopet zgineta in temno je, kakor poprej. Hitreje stopam, da prej pridemo do vrha, tam je bolj svetlo in prostesja pot.

Nehote pogledam zopet v stran in zopet vidim komaj 10 korakov na desno dvoje žarečih oči. Zdaj mi je bilo jasno, zakaj sta konja tako nemirna, divja zver nas spremlja po gozdu.

Sedaj sem pa tudi jaz nemiren postal, bojazljiv čut se tudi mene polasti, in čim hitreje smo stopali v breg, tem večkrat so se pokazale take oganjene oči, ne samo ob desni, ampak tudi ob levi.

Prvi pot v mojem življenju sem spoznal, kaj je strah.

Prašali me boste, zakaj nisem streljal, ko sem vendar dvocevko imel na rami!

Da, zakaj? Lahko sprožim tja v grmovje, če kaj zadenem ali ne. Pa spoznal sem, da tu ni samo eden volk. Naj enkrat ali dvakrat vstrelim, se bodo zveri kmalu poka privadile in potem naj planejo nad me na tem ozkem potu!

Današnja številka ima „Naš Dom“ kot prilogo.

V jubilejnim odseku je predlagal dr. Lueger, naj se v spomin 60letnice cesarjevega vladanja določi kapital 100 milijonov kron, ki bi naj prvi državni donesek za zavarovanje za starost in onemoglost. Poslanci vseh strank so glasovali za ta predlog, le socialdemokrati ne, ki sicer tako radi zatrjujejo, da so za to zavarovanje. Govorniki v odseku so socialdemokratom to v obraz povedali.

V torek dne 23. julija je bila zopet volitev predsedništva, ker se prvič predsedništvo izvoli samo za 4 tedne. Bili so seveda zopet izvoljeni predsednikom krščanski socialci dr. Weisskirchner, podpredsednikom staročeh dr. Žaček in krščanski Poljak dr. Starzinski. Po volitvi so prišli na vrsto različni majhni predlogi, potem pa predlog, da se zviša zaklad za izboljševanje in varstvo kmečkega zemljišča. V imenu Slovencev je govoril dr. Žitnik ter omenjal tudi Štajersko, kjer neregularne vode, plazovi, močvirja itd. zadržujejo napredek v kmetijstvu. Zahteval je, da v tem oziru gre država našim krajem z nasvetom in podporo na roko.

Dne 19. t. m. je imel odsek za državne podpore vsled uim sejo, v kateri je poslanec Roškar, član Slovenskega kluba, izjavil sledeče:

Mnogo škode sta povzročili povodenj in toča v prvem poletju v raznih slovenskih okrajih, posebno na Štajerskem in Kranjskem. Nezačasnica, pomanjkljiva regulacija Mure je vzrok, da so pri vsakem malo večjem naliivu poplavljeni najboljši travniki, na katerih se v tem letu ne boče pridelala nobena krma. Pa tudi drugi kraji so vsled povodnji silno oškodovani. Vsled tega je živinoreja, sedaj skoro edini vir dohodkov, v teh krajih za tekoče leto onemogočena. Z ogromnimi stroški prenovljeni vinogradi v mnogih občinah na Štajerskem in Kranjskem so od toče tako poskodovani, da več let od njih ni upati nikakega dobička. Na prizadetih poljih je uničen ves trud, pa tudi vsakdanji potrebni kruh. Obup se polastuje teh ubogih prebivalcev. Hitra in začasna pomoč je potrebna, z mnogo večjimi zneski, kakor so se delili dosedaj. Upravičena je zahteva, da se potrební fond za poskodovance izdatno pomnoži, pa tudi taistim kar najpreje izroči.

Obžalovanja vredno je, da c. kr. okrajna glavarstva večkrat ne podpirajo ljudstva v tako bridkih slučajih, temveč še ovirajo cenitev škode s tem, da vračajo županom naznanila o škodi z zahtevami, da zapíše vsako poskodovano parcelo in nje lastnika. To obtežuje in zavlačuje vse delo, katero naj bi izvršila komisija. Na deželi se širi siromaštvo. Dokaz temu so vedno rastoči dolгови in pogostne prisilne prodaje kmečkih posestev, kakor tudi izseljevanje našega ljudstva v tujino. Le vsled ubošva so prisiljeni ljudje, da iščejo po svetu tujega kruha in druge domovine. Primerna in zadostna podpora vsem po raznih škodah prizadetim bi se omogočila s splošnim obližnim zavarovanjem. Tudi to je naloga zastopnikov ljudstva, da se kar najpreje položi temelj ti zadevi s tem, da se sklene postava o splošnem zavarovanju v prid ubogega ljudstva za vse elementarne poškodbe. Končno je zahteval, da se zviša zaklad za podporo poskodovanim.

Naši okraji so letos izredno huko zadeti po naliivih, toči itd. Za to tudi poslanci skoraj vsaki dan stavijo predlog za podporo poskodovanim.

Državni poslanec dr. Benkovič i. dr. so v seji dne 16. t. m. vložili sledeče predloge:

1. Za odškodovanje občin za oskrbovanje prenešenega delokroga.

Ko smo nekoliko časa v strahu hiteli navzgor, sem se le začel misliti, kako nespametno sem ravnal, ko sem se ločil od Stojana in ga pustil samega v vasi. On me je prosil za tovariša na nevarnem potu in jaz ga sredi pota zapustim. Bi li ne bilo bolje, ko bi bil še jaz počakal? Po dnevi bi se zver, če tudi lačne, ne upale nad naju, in dva dobra strelca bi se tudi z lepa ne vstrašila. Pa sedaj je kpsanje prepozno. Le naprej!

Malo se oddahnemo, ko zapazim, da smo prišli že blizu vrha.

Še nekaj naglih stopinj in na vrhu smo. Tistega divjega žarenja ni videti več. Oddahnemo se malo, pa čakati ni varno dalje. Zajaham in sedaj pa gremo še hitreje naprej. Pa, kakor smo mi prišli na prosto, slišim za sabo šumenje po grmovju, kakor bi suhe veje pokale na tleh.

V tem trenutku zarjove za mano volk, konj se prestraši, skoči na stran in le malo je manjkalo, da nisem omahnil na tla. Ko se zopet poravnam in pogledam nazaj, vidim celo tropo lačnih zveri v divjih skokih hiteti za nami.

Če prej nisem natanko vedel, kaj so pomenile tiste žareče oči v grmovju, sem bil pa sedaj do dobrega prepričan, da me je dalj časa spremljevala cela tolpa volkov. Morali so biti zelo sestrđani, da so se v mraku upali tako blizu.

Ko so zdaj prišli na prosto in pregledali svoje število — bilo jih je do trideset — jim je tolikanj bolj rastle njihov pogum. Že so bili samo en par korakov za menoj, konja sta dirjala, kar sta le mogla, pa zveri so bile bolj urne, kmalu sem jih začutil za petami.

Nosil sem na sebi težek kožuh. Ta mi je pač dobro služil v mrazu, posebno še pri jahanju, zdaj

2. Za ustanovitev posebnega fonda za podpore po uimih poskodovanim.

3. Za omejitev pomanjkanja kmečkih poslov potom omejitve izsejavanja in bega v industrijske kraje itd.

4. Za podporo nekaterim občinam v okraju Sevnica.

Dr. Korošec je stavil nujni predlog za dne 9. julija po toči poskodovane občine v rogaškem okraju.

Dr. Benkovič in tovariši so v seji dne 23. t. m. stavili na justičnega ministra interpelacijo vsebine, da se varuje narodno posestno stanje pri zasedanju mesta sodnika v Laškem trgu.

Dr. Benkovič in dr. Korošec sta vložila interpelacijo, kdaj se vrne denar, ki ga je Vištarini poneveril v okraju, in ali je res, da se je sodno postopanje proti njemu ustavilo.

Dr. Krek in dr. Korošec sta vložila predlog, ki se vlada pozivlja v njem, čim najprej predložiti državnemu zboru predlogo za gradnjo železnice Kamnik Polzela.

Dr. Benkovič in tovariši so predlagali, naj vlada predloži načrt zakona, s katerim se zniža in uravna osebni dohodninski davek v smislu zahtev kmečkega prebivalstva.

Železnico ob Soli zahtevata v posebnem predlogu poslanca dr. A. Korošec in dr. I. Benkovič.

Dr. Benkovič je vložil interpelacijo zaradi volitev v okrajni zastop in pa okrajni šolski svet celjski.

## Politični ogled.

— **Socialdemokrati za prosto Šolo.** V državnem zboru so že začeli delovati socialdemokrati za prosto šolo. Za ljudske potrebe in zahteve še dosedaj niso nič storili. Glavno delo jim je boj proti veronauku v šoli.

— **Trgovinska pogajanja s Srbijo** napredujejo zelo počasi. Prihodnji teden prekinejo pogajanja in se odgodijo do jeseni.

— **Srbski kralj odstopi?** Nemški listi poročajo, da namerava srbski kralj Peter odstopiti. K temu koraku ga je baje privedla nezadovoljnost med častniki. Vest je seveda zelo neverjetna!

— **Zavarovanje za starost in onemoglost.** Preporedno zavarovanje za slučaj ostarelosti in onemoglosti vzbuja vedno več pozornosti. Velika je pripomogel k temu zanimanju in olajšanju vprašanja starostnega zavarovanja predlog kršč. socialca Luegerja naj se dovoli v proračunu za trajno proslavo cesarjevega jubileja 100 milijonov kron, ki bodi glavni zaklad starostnemu zavarovanju. Ta predlog je torej mnogo pripomogel, da se zavarovanje v jesenskem zasedanju najbrže že uresniči. Zavarovanje bo razdeljeno na 6 zavarovalnih razredov, v katerih bodo zavarovani od najnižjih dninarskih slojev, do onih, katerih letna plača ne presega 2400 K.

— **Punt** je nastal v ljudovladi Ekvador v Srednji Ameriki. Vstasi so napadli vojašnice in palačo predsednika ljudovlade Alfara. Vojaštvo je dosedaj napadalce odbilo.

— **Poljaki na Pruskem.** Stavka poljskih šolarjev je končana. Vlada je s svojim surovim in nasilnim nastopom proti maternemu jeziku, v katerem ni dopustila niti poučevanje veronauka, zadela na velik odpor. Vse, staro in mlado, se je postavilo na branik

za svoje narodne pravice, za svoj materin jezik in svojo last. Vendar vlada nikakor ne more upati, da je s tem, ako se je odpor nekoliko polegel, pridobila že vse. Mladi naraščaj, ki je moral krivično nasilje trpeti in prenašati, težko pozabi krivice in se težko ponemči. Sploh pa ne more nasilno ponemčevanje poznanskih Poljakov zaznamovati nikakih uspehov. Celot kolonizacija, s katero je hotela pruska vlada na mah naseliti Nemce in tako ponemčiti celo Poznanjsko, ne napreduje, kajti Poljaki še vedno nakupujejo posestva, dasi jim je to znatno otežkočeno vsled neke postave iz leta 1904. Da bi torej naseljevalno dela vlada pospešila, je hotela v zadnjem zasedanju predložiti osnovo o razlastninski pravici, s katero bi mogla poljske posestnike prisiliti k prodaji svoja posestva. To osnovo je še prej razposlala voditeljem raznih strank, ki so se pa izrekli večinoma proti nameravanemu predlogu. Zato je vlada za sedaj še opustila misel predlagati omenjeni zakon na tem zasedanju, nikakor pa ne misli opustiti svoje nakane, ker bo skušala na vse načine, da na zimo zbornica postavio o razlastninski pravici odobri. Položaj na pruskem Poljskem postaja še bolj zamotan, ker so se začeli tudi angleški častniki zanimati za poznanske razmere. Posebno je pruski vladi neljubo, ker so angleški častniki, ki se mude na Poznanjskem, gostje poljskega žlahčiča M. Koszielskega. Omenjeni Poljak je priredil slavnostni obed, ker je bil izpuščen iz poldrugoletne ječe Poljak Wierzbinski, ki je bil zaprt radi nekega „revolucionarnega“ članka. Vlada se boji, da se o tej priliki odpro Angležem oči in se pokaže nemška nesramnost in njeno nasilje v polni nagoti.

— **Italija** je res blažena dežela, kjer sme minister državi ukrasti milijone in je potem soglasno zopet izvoljen v državni zbor. Tako se je zgodilo v Italiji z ministrom Nasijem, ki je pokradel več milijonov. Ko so prišli na sčed, je začasno odpotoval v tujino; a doma so ga njegovi oboževalci zato soglasno izvolili za poslanca. Sedaj je zopet prišel v državni zbor laški, kjer so pa od njega zahtevali, da se zagovarja. Nasi pa je grozil, da bo spravil na dan čedne stvari o svojih nasprotnikih. Ker so ga vtaknili v zapor, so njegovi volilci tako razburjeni, da groze z uporom. In zakaj so razburjeni? Pravijo: „Nasija, našega poslanca, so zaprli, ker je ukradel par tisocev; ne zapro pa drugih uradnikov, ki tudi vedno in neprestano krajejo, nam pa nič ne dajo. Nasi je dal nam v pomoč lepe tisočake.“

— **Nemške izgube v Južni Afriki.** Nemški generalni štab je izdal zaključne podatke k spisu „O bojih nemškega vojaštva v južnozpadni Afriki.“ Ti podatki poročajo, da je prišlo v dobi od 25. oktobra 1903. pa do 8. februarja 1907. do 295 prask, in sicer 88 s Hereri in 207 s Hotentoti. Nemške izgube v teh bojih oziroma vsled slučajnih nezdod znašajo 676 mrtvih (62 častnikov in 614 mož) ter 907 ranjenih (89 častnikov in 818 mož. Razven tega se pogreša še 20 častnikov in 74 mož, katere se mora torej šteti za mrtve. Vsled raznih bolezni je umrlo 26 častnikov in 663 mož. V primeri s številom ranjenih je število mrtvih zelo veliko.

— **Portugalsko.** Portugalska država vzbuja vseobčo pozornost. Razne vesti, včasih pretirane ali pa še celo izmišljene vedo vedno mnogo povedati o nemirih in uporih, ali pa zopet zatrjujejo, da vlada popoln mir. Da pa ni dežela potrebna preosnov, se ne more trditi, kajti ministrski predsednik Franco, ki uvideva državne potrebe, je že predlagal kralju, naj odstrani gospodsko zbornico in jo nadomesti s senatom, ki bi ga volilo ljudstvo. Na tajačim misli Franco, da si vlada pridobi zanesljivo gornjo zbornico mesto sedanje vedno opozicijske gosposke zbornice. Po-

To pa ni dolgo trpelo, kmalu so se razkropili in zopet dirjali za menoj. Veliko sem bil s strelom pridobil, še trikrat tako in srečno pridemo vsi skupaj do koč.

Pa konja, ste spehana in vtrujena, nič več tako naglo ne dirjala naprej. Zibljeta se že na desno in levo, vsak trenutek se lahko vsa opešana zgrudita na tla.

Hvala Bogu! Kolikor sem mogel v mesečini spoznati, stala je kakih tri sto korakov pred menoj debela košata bukev. Veje je razprostirala ravno čez stezo, in sicer tako nizko, da se je človek moral pripogniti, ako je jahal pod njo. Prav vabljivo je bilo za popotnika, pod njo malo se odpočiti. Ako le do nje pridem, sem vsaj jaz rešen.

Prav za mano so že volkovi. Dvajset korakov stran stoji bukev. Kar se prednji konj nekaj spodtakne, drugi skoči na stran, pa tudi on omahne na sprednji koleno.

Tako blizu je rešitev, pa moram umreti! Moj Bog usmili se me! vzdihnem. Naglo zgrabim puško za cev in jo zavijim nad glavo, ker na desno sfoji že tik mene velik volk. Grozno se mu bliskajo divje oči, vidim dve vrsti groznih zob. Pa zboji se vdarca in skoči na stran.

Vse to vrsilo se je hitreje, kot Vam jaz morem dopovedati. Prednji konj se je naglo spravil na svoje noge, tudi drugi se je hitro opomogel in šlo je zopet urno naprej.

Še komaj deset korakov pred menoj je bukev — še pet — tu je! Puško na ramo, stegnom roke, obričem se bližnje veje in — rešen sem.

Kako je novo moč zadobil moj konj, ko me ni več čutil na sebi, Vam ne morem povedati. Komaj se v vejevji malo poravnam, zgubil se mi je že izpred

pa, ko se bo najbrž treba naglo gihati, me je oviral. Naglo ga slečem, ter vržem daleč stran od sebe. Vsa truma volkov se spravi nad njega. Kaj pa da so ga raztrgali na drobne kosce, misleč, da se bo dobilo kaj za zobe.

Pa prevara trajala je le par minut in zopet so jo vdrli za nami. Da sta konja hitela naprej, kar so jima moči dopustile, ni mi treba še posebej omenjati, saj čutila sta, da jima gre za življenje. Pa bila sta žel vtrujena, oba sta nosila težko breme in pot je bila še vedno navzgor. Volkovi so se čedalje bolj bližali. Še malo trenutkov in mrtvi bomo vsi.

Kakih petdeset korakov na stran zapazim nizka drevesa. Že mislim tje zavoditi konja, pa ob pravem času se še spomnim, koliko storov in malih votlin je tam. Preden do bližnjega drevesa pridemo, se je konj gotovo že spoktaknil in padel — in padli bi tudi volkovi nad naji.

Glej no!! Saj imaš nabito dvocevko pri sebi, ali jo imaš le za to, da ti ramení teži? Morda jih strel splaši, ali celo kaj zadeneš, saj so zveri skoraj vse skupaj! Tako mi je šlo bliskoma po glavi in, saj veste, v sili je vsako sredstvo dobro, če le količkaj vspeha kaže.

S koleno se dobro oklenem urno dirjajočega konja, na pol se obrnem nazaj in vstrelim med gosto trumo zveri. Nisem imel sicer upanja, da bi kaj zadela, pa vendar sem opazil, da sem enega volka moral raniti. Zgrudil se je namreč na tla, drugi pa so planili nanj in naglo so ga raztrgali. Se ve, da je na vsakerega malo prišlo, kak počasnež morebiti tudi nič ni ugrabil, pa takih moralo jet biti kaj malo, ker trgali in tudi grizli so se med seboj za posamezne koščke.